

KOVIKS

Noorte Kõlbaste juhtide ajakiri

TARTUS

23. VEEBRUARIL 1937

Nr. 2

Noortele Vabariigi aastapäevaks.

24. veebruaril 1918. a. õnnestus meil teostada meie esivanemate palavamat soovi — vabastada võõra ikke alt

kodumaa ja pärisperemehena asuda juhtima oma riiki ning kujundama oma rahva saatust.

Ühes suurte õigustega võtsime endale ka suured kohustused. On ju need mõlemad kaksikvendadena üksteisega tihedalt seotud.

Äsjasaadud omariikluse kaitsele pidime asuma relvaga. Maailmasõja päevil väljakurnatud maa andis viimase; paremad pojad tõid üldsusele õnne ja tervise, tõid veel rohkem — elu.

Tulemus — vabaks sai meie kodu!

Looduses näeme alalist liikumist, alalist vahetust. Ühed sünnivad, teised surevad. Vanemad kaovad, noored asendavad neid.

Vanema põlve tööd jätkavad noored. Soovin, et tervete, teovõimsate, kohusetruude ja elurõõmsate inimestena ja riikliku meelsuse ning kõlbelise tahtejõuga kodanikena noored suudavad edasi viia rahva kultuurilist

Kolonel A. Jaakson,
haridusminister.

loomingut, edendada meie elu ja kaitse-
seda riigi iseseisvust.

Noorte juhid, teil lasub suur, püha
ja vastutusrikas ülesanne olla suuna-
näitajateks noortele nende ülevate
sihtide saavutamisel.

Meie ilusa ja armsa kodu ise-
seisvuse 19. aastapäev tuletagu seda
veel kord meelde!

Selleks õilsaks tööks teile jõudub
Tallinn, 19. veebruaril 1937. a.

A. Jaakson.
Haridusminister.

Noorte kotkaste juhtide vahekorrast Kaitseliiduga.

Kotkajuht A. Vilms.

Noorte Kotkaste organisatsioon alustas
möödunud aasta lõpul oma seitsmendat
tegevusaastat. Möödunud aja jooksul,
alates org-i asutamisajast, on nii mõndagi
nähtud ja kogetud. Samuti on jõutud
arusaamisele, et meie praegune põhimää-
rus ei vasta enam kõikidele ajanõuetele
ega lase ennast täiel määral rakendada
ellu, mispärast on esitatudki mitmesugu-
seid seisukohti ja arvamisi selle muutmi-
seks ja täiendamiseks.

Ma ei taha alljärgnevas käsitleda ük-
sikuid punkte, mida oleks tarvis põhi-
määrustes muuta ja täiendada, ja see
pole ka õieti nende ridade ülesandeks,
vaid minu püüdeks on selgitada neid
vahekordi, mis seovad meie organisatsioo-
ni Kaitseliiduga ja milliseid meie põhi-
määruste muutmise korral tuleks arvesta-
da.

Praegu töötavad Kaitseliit kui ka noor-
kotkad kahe paralleelse organisatsiooni-
na iseseisvalt. On päris loomulik, et sel-
line vahekord jääb püsima ka edaspidi,
kuna selliselt on võimalik rakendada töö-
le rohkem inimesi, mis tagab suuremaid
töötulemusi. Seejuures ühendavaks lüliks
on üldine järelevalve Kaitseliidu poolt,
noorte tegevusele kaasaaitamine, selle
arendamine ja juhtivate pealike ja va-
nemate kohtadele kinnitamiseks esitami-
ne. Viimastele alluvad ametiastmelt noo-
remad juhid ja nende ametisse kinni-
tamine ja seega peab eeldama, et kogu
noorte juhtide pere töötab Kaitseliidule

soovitud suunas ja et mõlema organisatsi-
ooni vahel on tegelikult olemas sügavam
side kui see, mis on fikseeritud sõnali-
selt Kaitseliidu kodukorras ja meie põhi-
määrustes. Pealegi peagu kõikjal on väl-
ja kujunenud selline olukord, et suur
hulk noorte juhte on ka tegevad kaitse-
liitlased, või kui see mõnesugustel põh-
justel võimatu, siis kuuluvad vähemalt
staabi komandodesse ja võtavad säärasel
viisil osa Kaitseliidu tegevusest.

Meil on aga suur hulk ka selliseid
juhte, kes nimeliselt Kaitseliidu koos-
seisu ei kuulu ja kelle kohta tavaliselt
öeldakse, et nemad kaitseliitlased ei ole.
Kui nüüd aga arvesse võtta seda vahe-
korda, mis meid seob Kaitseliiduga ja
tsiteerida Kaitseliidu kodukorda, milles
peale muu on öeldud, et noorte organisat-
siooni üheks ülesandeks on tulevaste
kaitseliitlaste kasvatamine, siis peab jä-
reldama, et sisuliselt lasub noorte juhti-
del, nende hulgas mittekaitseliitlastel, just
Kaitseliidu suhtes määratu suur ja vas-
tutav ülesanne. Ja kui säärane suur üles-
anne on usaldatud noorte juhtide kätte,
siis peab eeldama ka seda, et kõik koh-
tadele kinnitatud vanemad ja juhid on
sisuliselt võrdsed Kaitseliidu pealike-
ga ja et nende ülesanded pole sugugi
vähemad Kaitseliidu pealike tavalistest
tööülesannetest sellepärast, et neil lasu-
vad hariliku organisatsiooni töö kõrval ka
kasvatustlikud ülesanded.

Sääraste suurte ülesannete teostami-

sel on muidugi tingimata vajalik, et mõlema organisatsiooni vahel valitseks tihe koostöö. Viimase peale on hakatud ka suuremat rõhku panema ja tänu sellele on töö kohtadel muutunud intensiivsemaks. Töö intensiivsuse mõttes on aga soovitav, et side mõlema organisatsiooni vahel oleks veel täielikum, et noorte vanemad ja juhid tunneksid end kaitseliitlastena-pealikutena ja et nende vahekord Kaitseliiduga oleks korraldatud sama hästi ka vormilisest küljest. Ja siin ei oleks rohkem tarvis, kui et noorte juhtidele ja pealikutele nähakse ette vastavalt nende ametikohtadele ja ülesannetele võrdsed

astmed Kaitseliidu pealikute peres. Koos sellega hõlbustuks ja muutuks lihtsamaks ka asjaajamine. Jääks ära näiteks noorte juhtidele liitrite kirjutamine sõiduhinna soodustuste saamisel jne.

Väga võimalik, et seda küsimust kogu tema ulatuses pole võimalik lahendada uutes põhimäärustes, kuid küllalt suure tähendusega on ta selleks, et teda kaaluda, arutada ja tema üle mõtteid vahetada. Pean tähendama lõpuks, et kohtadel on selle üle rääkimisi väga palju olnud ja et kohapeal nähakse ja oodatakse meeledi selle küsimuse soodsat lahendamist.

„Kotkad ei kohku!“

Kotkad ei kohku, kui tormised tuuled puhuma puhkevad! Kodu, sa kuuled:
kotkad on valvel!

Olgu neil tugevust kuupalju tahes, mässaku mandril või mērel ja lahes —
kotkad on valvel!

Ohaku orud või mõiraku mäed, tulgu ka tuisates vaenlaste-väed —
kotkad on valvel!

Kodu, su muret me tunneme juba, kurja me sündida sulle ei luba —
kotkad on valvel!

Ed. Kansa.

Viis aastat kodutütarlust.

L. Rand.

See oli 25. veebr. 1932. a., kui toimus esimene kodutütarde koondus Tartus.

Olid ju küll ka 1931. a. kestel siin ja seal Sakalas, Võrus, Pärnumaal ja Läänemaal üksikud rühmad organiseerunud kas „Naiskodukaitse noorte“ või „Noorte Kotkaste naisrühma“ nime all. Need rühmad muutuvad automaatselt põhimääruste kinnitamisega KL ülema poolt 19. jaan. 1932 esimesteks kodutütarde rühmadeks.

Kodutütarluse algatajaks on endine üleriiklik esinaine Mari Raamot. Temalt on organisatsioon ka oma nime „Kodutütred“ pärinud.

Peale põhimääruste kinnitamist asub Tartu ringkond intensiivsele tööle ringkonnavanema Salme Pruudeni juhtimisel. Ringkonnas arutletakse kodutütardesse puutuvaid küsimusi, parandatakse ja täiendatakse esimesi Kodutütarde põhi-

määrusi, koostatakse kavu, töötatakse lõplikult välja kodutütred vorm jne. Et puudus tol ajal Kodutütarde keskkorraldus, saab Tartu ringkonnast kogu, kust lähtuvad juhatused üle kodumaa. Ringkonnavanemast Salme Pruudenist saab üleriiklik nõuandja. 9. sept. 1933 kinnitatakse tema NKK. poolt esimeseks Kodutütarde Peavanemaks. Sellele kohale on S. Pruuden kuni tänapäevani jäänud, juhtides osaval käel ja soojal südamel kogu kodutütarde liikumist.

Hakatakse korraldama üleriiklikke õppepäevi. Esimene selline korraldati otsekohe peale koolitöö lõppu 1934. a. Tondil. Rühmavanemad koos kodutütardega viibisid paar tublit tööpäeva koos, saades kaasa hädavajalikke juhatusi ja õpetusi tööks ning sügavasse hingekurssu tunginud ühistunde.

KL. juubelipidustustega ühel ajal 1935. a. juunikuus kogus üle maa Tallinnasse ka 1000-päine kodutütarde pere suvepäevadele. Kaunimaid hetki neist päevist olid: võimlemispidu Kadrioru staadionil A. Raudkatsi juhatusel; Peavanema S. Pruudeni ja Ad. Virkhausi helinäidendi „Isamaa auks“ ettekandmine rahvusliku meelsuse süvendamiseks; kodutütarde lipu üleandmine Estonias.

S. Pruuden,
Kodutütarde Peavanem.

Need suvepäevad olid ühtlasi suureks kooliks juhtidele selliste ettevõtete läbi viimiseks.

1936. a. augustikuus korraldati õppepäevad Haapsalus — Uuemõisas ainult rühmanemaile. Need päevad möödusid täis innukat tööd laulu, naeru ja rõõmsa meele saatel Uuemõisa põliste puude all haljal murul. Lahkuti, pea täis igasuguseid plaane ja algatusi, põu tulvil ülevaid tundeid.

19. märtsil 1935. a. astub kokku Peavanema kutsel esimene keskkogu koosolek. Keskkogu koosneb põhimääruste järgi ringkonnavanemaist ja käib vähemalt kord aastas koos. Keskkogu arutab

ja otsustab, annab nõu ja kinnitab igasuguseid küsimusi, mis puutuvad Kodutütarde organisatsioonisse. Peavanema poolt saadetakse enne koosolekut laiaili igasugused projektid ringkondadesse seisukoha võtmiseks.

Kuni esimese keskkogu koosolekuni tuli korraldada Kodutütarde organisatsiooni väliselt, tehniliselt. Siitpeale hakatakse panema suurt rõhku just sisulisele tööle.

Ringkonnad tegelevad antud ja keskkogu koosolekul kinnitatud juhistel igaüks omaette innukalt igal alal. Näiteks Tartu ringkond on väga palju teinud kodutütarde sisulise töö korraldamisel, asjaajamises ja pidulikkude koonduste väljakujundamisel.

Pärnu ringk. on Kodutütarde laagrielus kõigile teistele ringkondadele teejuhiks saanud.

Järvamaa on enda mureks võtnud lipuandmise tseremonia ja igasuguste suuremate kogumiste sisekorra väljatöötamise.

Ja nii on iga ringkond midagi ära teinud, mis kuidagi on saanud kasulikuks üldsusele.

1935. a. ilmus ka „Kodutütre Käsiramat“ praeguse peavanema abi L. Kalling-Kant'i toimetusel.

KL. ja NKK. toetusel pannakse esimesed instruktorid, arvult kolm, 1935. a. ametisse. Neist on aga kogu maale vähe ja 1936. a. saab Peavanemal võimalikuks rakendada tööle juba 9 instruktorit. Instruktoritele on korraldatud Peavanema poolt nõندانimetatud „instruktorite kool“ töö süvendamiseks ja ühtlustamiseks. Kool toimub kolmes järgus. Esimene järk toimus 1936. a. septembris, kus peamiselt anti juhatusi rühma- ja salgategevuses, asjaajamises; kus korraldati proovikoondusi, mis pärast üheskoos läbi arutati. Teine järk koolist toimus sama aasta detsembris, siin langes pearõhk kasvatusküsimustele. Kolmas järk toimub vist kevadpühade vaheajal 1937. a. Selle järgu kava on pühendatud suvistele kodutütarde ettevõtetele.

On ilmunud trükis erikatsete kavad, noortemagistriks saamise kord ja punktide süsteem.

Esmakordselt vääristab Peavanem kodutütred 5. aastapäeva puhul II ja I järgu hoolsuspaela ja hoolsusmärgiga. Selleks on välja töötatud ja KL. ülema poolt kinnitatud selge ja sirgejooneline statuut.

Peavanemale kinnitatakse 1936. a. sügisel abiks Leida Kalling-Kant, samal ajal astub ametisse ka peasekretär Linda Root.

Kodutütarde töökava on laiaulatuslik, seepärast ka töö nii mitmekesine ja tüdrukuid haarav. Kõigest kõige rohkem aga meeldib tüdrukutele töö majapidamise alalt ja laagrielu. Tüdrukud kaunistavad ja sisustavad oma kodu mitte ainult kangastelgedel, vaid ka hõõvlipinkidel. Tüdrukute käed ei veereta mitte ainult supikulpi, vaid ka labidaga tehakse oma töö laagriplatsil. Tuleks ära märkida veel töö, millest kodutütred üle maa osa võtavad, see on suure vaiba õmblemine ristpistes

esinaisele, kodutütarluse loojale Mari Raamotile. Vaip antakse üle 5. aastapäeval.

Arvuliselt oli kodutütred 1932. a. 12 ringkonnas 1820. Praegusel silmapilgul on aga 15 ringkonnas 13 712 kodutütart ja 924 rühmavanemat. Rühmavanemaist on 84% pedagoogilise haridusega.

Kodutütarde töö ja arv on võinud hoogsalt edeneda igalt poolt osakssaanud lahke vastutuleku tõttu, alates KL., NKK. ja Haridusministeeriumiga, lõpetades kodutütarde kodustega.

Lühike on olnud kodutütarluse iga — liiga lühike selleks, et võida konstateerida tagajärgi. Kuid sugugi mitte lühike korraldavaks ja ülesehitavaks tööks. Tagasi vaadates tundub, et selles viimases osas on ära käidud tubli tükk teed.

Nii seisame me kodutütred oma 5. aasta lävel — teame, mis on jäänud meist seljataha — ei tea, mis ootab ees. Tajume vaid ühte: oleme eestlaste tütreid.

Noorte Kotkaste välismaiste õppereisude ettevalmistamisest.

Noortemagister J. Tederloo.

Käesoleva aasta tegevuskavas on ette nähtud noorkotkaste õppereise ligemate naabrite juurde. Ühtlasi on antud nende reisude eesmärk: 1) välismaal elavate eestlastega rahvusliku kontakti loomise-säilitamine, 2) osavõtjate silmaringi laiendamine ja 3) vastava riigi noortega sõprusidemetega soetamine (vaata „Kotkas“ nr. 12 lk. 194).

Esmärgid on loetletud nende tähtsuse järjekorras ja vastavate tekkondade kavade koostamisel tuleb nendest lähtuda. Loomulikult tuleb silmas pidada iga ettevõtte kolme faasi, millised välismaa sõitude juures on tähtsamad kui vahest mõne teise, kodumaise ettevõtte juures. Need oleksid: ettevalmistus, teostamine ja muljete kokkuvõte = õppereisul saadud teadmiste väärtuslik jäädvustamine.

Ilma et ettevalmistuse faasi üksikpunktide juures pikemalt peatuda ja nendes näpunäiteid anda, tahaksin käesolevas kirjutises vaid mõnele erivajadusele tähelepanu juhtida ja neil aladel ettevalmistuste vajadust näidata.

Noorkotkaste välismaale sõites ei tohi mööda lasta võimalust Eestit, noorkotkaste armast kodumaad, igakülgsest valgustada, tema ilu, tema edu ja võimalusi kõige mitmekülgsemalt näidata ja laiematele hulkadele tutvustada. Paraku oleme meie seni sageli pidanud nägema, et Eestit väljaminevad õppereisude grupid selle sootuks unustavad. Minnakse välismaale õppima, viiakse välja suured hulgad kallist välisvaluutat ja saadakse selle eest enam või vähem muljeid ja õpiseid välismaa elust. Tagasi tulles sellest kas an-

takse võimalus osa saada ka teistele või ei tehta sedagi — jäetakse kuuldu-nähtu ja õpitu vaid enda teada. Sageli aga ehk ei jäeta endagi teada, vaid unustatakse sootuks. Samuti — võtta kaasa materjali Eesti kohta ja neid vastavaid võimalusi luues näidata, nende vastu välismaalaste huvi äratada; sellega oleks kulutatud välisvaluuta vähemalt 50% ots-

lihtne — kuid ka liiga vähe. Muidugi ei tule ka neid mingil juhul unustada, kuid nende varal jõuame eesmärke teostada noorkotkaste jaoks liigagi puudulikult! Peame hoolitsema, et kõikide huvi — noorte ja vanade, rikaste ja vaeste, teadlaste ja sportlaste ja kõikide teiste — oleks äratatud ja ka paelunud! Ometi oleks võimalu vedada kaasa Pariisi maailmanäi-

Noorkotkad Haapsalus skautide suurlaagris möödunud suvel. Skautide peavanem ja laagristaap tervitavad lipuväljal noorkotkaste külalisgruppi.

tarbekamalt kasutatud. Noorkotkaste grupisõitudel on sellel alal soodsaid võimalusi ja seda tuleb ära kasutada 100% täiusega. See tähistab aga ühtlasi, et meie ei tunnista end rumalateks, kes välismaal ainult õppida tahavad, vaid meie läheme ka selleks, et teisi õpetada — õpetada tundma Eestit ja võimalikult teda armastama. Meie väikest Eestit armastama õpetada välismaal asuvaid eestlasi — see pole eriti raske. Kuid sellekski on vaja väärtuslikku materjali, mis põhjalikult ja ilusasti juba aegsasti ette on välja töötatud. Ja samase materjali varal võime ka muulasi kaasa tõmmata, neis huvi äratada ja näidata, kus elab eesti rahvas, kes vahva ja kindel oma elus ja vabaduses.

Võtta kaasa mitmes keeles trükitud raamatuid ja turistidele määratud brošüüre Eesti kohta oleks kõigeiks selleks liiga

tuse jaoks väljatöötatud esemete kogu — peaksime ju siis ka paviljone suutma ehitada. Ent telgi või meie püskorterit koridori seina peame siiski varustama vajalikuga.

Olgu siinkohal toodud mõned mõtted selle väärtusliku materjali kohta, kuivõrd need selle küsimuse üles kerkides pähe on tärnanud. Siin peaks aga leidma tee, kuidas teistegi noortejuhtide mõtted saaks rakendada ja ellu viia ning kõike seda enne kui noorkotkaste oma õppereisudega tuleb tegelikkuse ette astuda. Seejuures ei ole siinkohal iga ettepanekut võimalik tuua viimistletult ruumi kokkuhoiu mõttes, vaid püütud vaid mõte lühidalt paberile panna.

Esmajoones peab olema Eesti kaart. Sellel peab olema näha Eesti asend suhteliselt teiste riikidega — seega

Petseri maleva staap.

Istuvad: pealiku abi kpt. O. Ilyes, vanem koolinõunik V. Viilup, auvanem K. Greenberg, vanema abi E. Siirak, pealik A. Varul. Seisavad: nõunik kj. R. Uus, signalist E. Kõvask, pealiku abi R. Saarniit, pealiku abi ja instruktor nmgr. E. Vardja, lippur G. Lind.

õigemini peaks see olema Euroopa kaart, kus Eesti on esiletõstetult märgitud. Kuid kaart üksi on igav ja ei ärata alati tähelepanugi. Tuleb leida sinnajuurde midagi huviäratavat. Eeldades, et noorkotkastel on kokkupuuteid esmajoones omaelastega ja nende juhtidega, on siin hõlpsaimini teostatavaks huviäratajaks elektri rakendamise vastavate nuppudega ja diapositiividega. Nii võiks sellel kavandil olla toodud sõiduvõimalused Eestisse näit. nii: Stokholmi kohal asuvalle nupule surutult valgustub laev („Kalevipoeg“ või „Aegna“) ja selle juures sõidutundide aeg, kuid valgustub ka lennuk ühes sõiduajaga. Varsavi nupu puhul ilmuvad rong, lennuk ja auto — viimase juures on aga kilomeetrite arv tunniarvu asemel. Ja nii kõigi tähtsamate ühenduste asemel. Igatahes selline kaart võib kujuneda huviobjektiks, kuna, aga paberile trükitud tavaline kaart võib jääda — tapeediks.

Eesti kaart peaks veel andma palju kombinatsioonivõimalusi. Siin tuleks leida moodused meie Vabadussõja näitlikuks demonstreerimiseks, tuleks näidata meie maa liigitamist põllumajanduse seisukohalt, Eesti tööstusettevõtete paiknemist, Eesti maapõuevaranduste ümbertöötamist vastavateks turustamisaineteks (nagu põlevkivi,

kips, marmor jne.). Lõpuks Eestieksporartiklid nende tähtsuse järjekorras ja eriti, kuhu need eksporteeritakse, juuresolevalt ka, milline on ametlik eksportartikli etikett, millega see kaup varustatakse. Ärgu olgu unustatud ka suvituspäigad — nii rannad kui sisemaa — ühes iseloomulikkude piltide ilmutamisega nupusuruja silma ette. Väga tähtsana peaks olema kaartide hulgas toodud välja Eesti riigi rahvuslik koosseis, kuna oleme ju riik, kus eestlaste, s. t. pärismaalaste ülekaal teistest rahvustest protsentuaalselt on kandvam kui kuskil mujal. Samas peaksid olema ka andmed, kui võrd palju on eestlasi kuskil mujal maailmas laiali elamas.

Tühjaks ammutamatud on meie rahvusriivaste ja -mustrite salved, millised tulevad esitada arvatavasti vastavate nukkude komplektiga. Loomulikult oleks veelgi huvipärasem, kui oleks kaasas väike nukuteater, kus nukud-artistid rahvarõivas esinevad. Selle kõrval äratavad kindlasti tähelepanu Eesti rahvuslikud käsitööd, leiavad sooja vastuvõttu nahatööd ja puutööd. Kuid kauplemise peale ei saa välja minna ja seega peaks pöörduma vaid proovikomplektidega.

Tänuväärse ala moodustaks eestlaste kuulsus maailmas. Meelde jääb nähtust kõigerohkem see, millest on varem juba teadmisi või vähemalt aimugi. Üht ehk teist eesti meest-naist võidakse ikka tunda. Tarvis on vaid jälle seda nime meelde tuletada. Kas siin suute-lised oleme midagi pakkuma kindla süs-teemi järgi ja kas peame siia hulka arvama ka meie poliitikategelasi, on küsitav. Ent nimede uuesti kooskõlla viimine Eestiga ja meie riigiga annab paljudele pildi meie maast, kui vaid need nimed esitatakse haaravalt ja piltlikult. Mõtlen siin, näiteks, järgmist: Palusalu kui Berliini olümpiaadi võidukas jõumees: tema pilt, tema toodud medalid, tammed ja võidupärg. Fooniks maadlus, nurgas olümpiarõngad ja aastaarv + Berliini mingi embleem. Teise näitena prof. Puusepp, tema juhtida olev kliinik Tartus, ajalehekirjutiste veergude fotod tema viimasest Itaalia-sõidust, tema peaaegu-operatsioonide — kas või teatud huumoriga edasi antud, seda ei peaks ju pahaks pandama — pildid fooniks olles. Ja nurgas Itaalia lipp ning ka teisi lippe, kus tema teadmised erilist tähelepanu on leidnud. Ka Itaalias ehitatav tema nimeline uus haigla peaks selles tabelis leiduma. Neid isikuid on palju, kui otsima hakkame, sest me ei pea piirduma muu raamiga, kui vaid Eesti mehe-naise nime välismaal tut-

vustamise nõudega. Nii veel näiteks Ella Iibak oma tantsuturneedel, Ludvig Juht kontrabassiga Ameerikas, August Gailit Nipernaadi tõlgetega, Miliza Korjus Hollywoodi taustal, Ed. Wiiralt puulõigetega, Koort Nõukogude Liidu keraamikatööstuse juhatajana, Jaan Jaago elukutselise maadlejana, Pusta Pan-Euroopa ideede kaastöölisena. Veel palju leidub — Tallinnas asuva Lutheri vineeritööstuse juht tema saadustega maailmaturul, Kawe, Stude... Ka G. Lurich väärriks esimeste ritta asetada, sest vastavate asjahuviliste hulgas pole tema nimi kaugeltki veel unustatud.

Kuid jätkem nimed — nende otsimist tuleb korraldada siis, kui tööle asutakse. Praegu aga peaks selgitama, kas ja kuidas sellist tööd ette võtta — kelle hoolde usaldada selle ala juhtimine ja läbiviimine. Võimalusi selleks peaks tõenäoliselt leidma Peastaap, kuid tegelikud valmistajad, alates koostajatest ja ideede loojatest, peaks leitama meie laialdasest juhtide perest.

Ehk annavad need read tõuke, et vastavad asjahuvilised leiduksid ja tööle asuksid ja kas „Kotka“ kaudu või ka otseselt Peastaabiga ühendusse astuksid. Kui tõesti saavad teoks noorkotkaste välismaised sõidud juba sel suvel, siis on viimane aeg seda küsimust hoogsalt arutama hakata.

Iga rühm laagrisse oma telgiga!

Kotkajuht P. Rootsalu.

On olnud juttu noorte kodude loomisest, eeskätt rühma talikodust tema alalises asukohas, aga meie ei tohi unustada ka oma suvist eluaset, milleks on telk.

Nüüpalju kui on olnud võimalik jälgida noorkotkaste laagreid ja kõnelda laagrikorraldajatega, siis laagrite korraldamisel seatakse esikohale telkide muretsemise küsimus. Kust võtta poistele peavari? Kuhu asetada köögi- ja varustus-

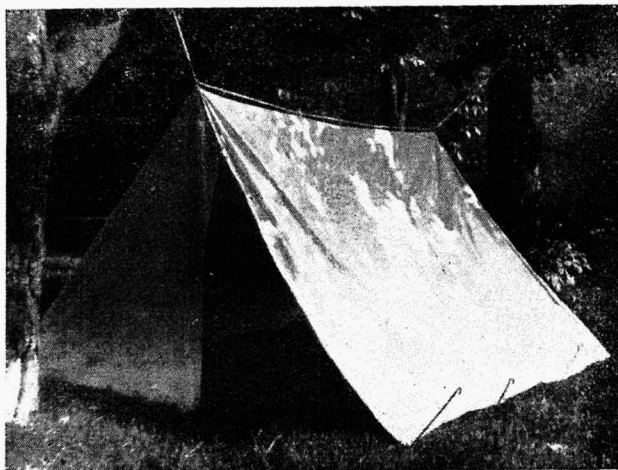
kraam, büroo jne.? Need küsimused nõuavad varustuspealikult tõsist kaalumist. Lahkeiks ja vastutulevaks asutiks on senini olnud Kaitseliit ja kaitseväge, kuna ju noorte üksuste oma telkide arv on peaaegu sõrmedel loendatav. Kui nimetatud asutised oma telke anda ei saa, osutub majutamisküsimus malevkonna-, maleva- ja suurlaagrites raskesti lahendatavaks ülesandeks. Ka ei paku laagrer

kuigi ilusat pilti, kui ühel rühmal on paari-kolme meetri kõrgune, leidlikult varjatud punase risti märgiga „loss“, teisel ilutseb telgi katusel suurte tähtedega „Munktels“ või „Lanz“ ja kolmandate suviresidents koosneb mitmes värvitoonis valitud ja kokkuõmmeldud takusest, linasest ning poeriidest voodilinast. Kui poiste ja juhtide leidlikkust hinnata, siis on vaatepilt ju huvipakkuv, aga vihma

2—3-gi telki lisaks Kaitseliidu maleva telkidele.

Alustame asja edasiviimist rühmades. Peame meeles, et majanduslikult kindlustatud ja majanduslikke sihte taotlevas üksuses on kindlasti terve vaim. Paneme käed külge, näeme vaeva, siis peagi igal rühmal on oma telk.

Viibides mõni aeg tagasi ühe maleva laagris, nägin juhtidel ilusa algatuse:

„Turisti“ tüüpi telk.
(Lähemalt „Kotkas“
nr. 2 — 1936. a.
K. Hintzeri kirjutises
„Igale rühmale
oma telk“.)

korral pole kuigi mugav kükitada läbitilkva katuse all ja lõdiseda läbitõmbavas tuules.

Kui pärida selgust, miks on see nii, siis selgub peagi, et telkide muretsemise küsimusele ei ole pühendatud seni küllaldast tähelepanu. Meil on linnas ja maal mitmeid üksusi, kellel on ja kes kavatsevad muretseda kalleid lippe, mille pool on välja pandud hinnalisi auhindu, aga kui palju on samadel üksustel muretsetud telke? Vabanduseks lausutakse, et raha ei ole! Ma ei ole ka lippude muretsemise vastu, aga palume siis lahket seltskonda, häid noorte sõpru ja aitajaid, et nad abistavat kätt tagasi ei tõmbaks ka suvise elamu soetamisel. Vähesel määral leiame ikka võimalusi. Oleks igal noorte maleval vähemalt

igal vanemal juhil oli telk, milles tema omaette peremees. Enda kombineeritud ja kaasavõetav välivoodi seina ääres, samuti laud ja pink. Ei puudunud isegi aken.

Kuid telkide muretsemist üksnes juhtide õlule veeretada ka ei maksa, vaid me valmistame terve oma rühma jaoks telgi. Rahamurest saame varem või hiljem ikkagi üle.

Nüüd, kus üksustesse võrsub ikka enam ja enam poisse väljastpoolt kooli ja nii mõnigi noor püüab sooritada noorkotka järgukatse, siis ärgu lugegu katsekomisjon ühtki katset sooritatuks, kui katsetataval pole esitada nõutavaid mudeleid, millede hulgas peab leiduma ka telgi mudel. Iga nõutav mudel olgu muidugi isetüübiline. Nende mudelite

kogu annab hea hulga materjali telgi muretsemise mõtte süvendamiseks. Ja kui mõte küps, siis leiame peagi võimaluse 50—60 krooni kokkusaamiseks. Viimases hädas kingib iga poiss ise või mitmekesi koos 50-sendise „Kranulaari“ või „Puhk ja poegade“ jahukoti. Peseme kirjad pealt — ja ongi materjal vähemalt salga telgi jaoks koos. Õblemise ja muid tarbeid ikka jõuame osta. Kutsume vajaduse korral Naiskodukaitse liikmeid appi nõõpauke ja palistusi tege-ma, kui võimalik, tarvitame ka immu-tusvahendit. Vahepeal on poistel valmi-nud harjapuud ja vaiad ning telk on valmis. Tean üksuse, kes muretseb endale seltskonna lahkel toetusel lipu, ent lipu-õnnistuse-pidu andis nii palju ülejääki, et avanes võimalus muretse-da oma telk ja jäi veel raha trummi ostmiseks. Tei-sal lubab jälle malevkonna staap pari-male üksusele auhinnaks telgi, kolman-dad korraldavad raha muretsemise sihil avaliku peo jne.

Käesolev kirjutis ei taha anda üle-vaadet telkide tüüpidest, materjali-valikust jne., sellest on kirjutatud „Kot-ka“ veergudel varemalt ja peale selle pakub rikkalikku materjali NK. käsiraa-matu III osa.

Kui Petseri malev on leiutanud tel-

kide puuehitise ja sisustuse, siis iga üksuse mureks olgu leida ja muretse-da tema olude ja arvamuste kohaselt kõige sobivam telk. Malevad võiksid siin-juures niipalju kaasa aidata, et oma üksuse piires võetakse tarvitusele enam-vähem ühtlane telgitüüp, koguda ühis-tellimisi ja võimalusi mõõda anda ka ainelisi toetusi. Üks malevaist ongi tel-kide muretsemisega laiemaulatuslikult algust teinud, teisel on sama ülesanne töökavva võetud. Kui need eeskujud järeletegemist leiavad, siis omandame mõne aastaga kaunikese telkide reservi.

Juba töö sisukuse mõttes peab olema igas üksuses oma telk. Nii vähe har-rastatakse meil lühilaagrite, s. o. 1—2-päe-vaste salga- või rühmlaagrite korralda-mist. Siingi on üheks takistuseks telgi puudumine, millest on ka tingitud naeru-väärsed nähtused laagris, et pool päeva püstitatakse telki, tehakse vaiu, kaikaid jne. — ainult sellepärast, et suur osa poisse ei ole uneski näinud, kuidas püs-titada telki. Laagris tõuseb kohe enese-tunne ja tööõõm, kui elatakse oma tel-gis peremeestena, teostades ettevõtteid ja plaane, mida kodus arutletud ja kavat-setud. Seepärast: vanem juht ja üksus — tuleval suvel elame laagris oma telgis!

Haukapere koonduse kava ja selle koostamine.

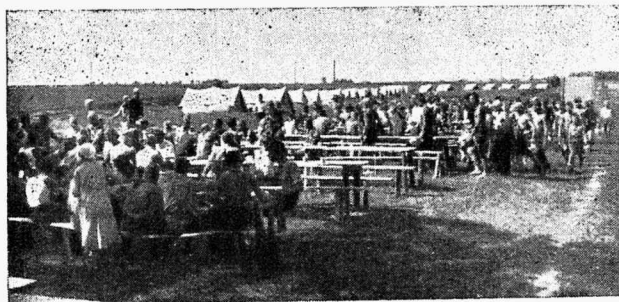
Kotkajuht A. Nigol.

Astunud Noorte Kotkaste organisat-siooni, on väikese poisi palavam soov saa-da võimalikult kiiresti kätte vormirõivas-tis. Et seda saada, on tarvis sooritada esimene järgukatse. Kehtiv põhimäärus jagab haukaperede liikmeskonna pesa-poegadeks, haukapoegadeks ja noorhau-gasteks, määrates ühtlasi ajavahemikud katsete sooritamiseks. Peab tähendama, et põhimääruses tähendatud ajavahemi-kud pole tehtud küllalt õnneliku valiku-ga. Nii vajab, nagu praktika on näidanud,

pesapoeg haukapoja katsele ettevalmista-miseks mitte kaks, vaid neli-viis kuud.

Olenedes pere liikmeskonna katse-järkudest, tuleb koonduse kava koosta-jal võtta kavva vastavad katsepunktide kombinatsioonid elavatesse, poiste arene-misjärgule vastavatesse jutustustesse ja tegevustesse. On kergem valmistada koonduse kavvu, kui kogu pere on samas katsejärgus, sest siis võib tabada peagu kõigi poiste huve. Olukord on keeruli-sem, kui peres on haukapoegi, noorhau-

Pilte möödunud suvel toimunud võistlejate laagrist. Meeskonnad saavad toidule.

kaid ja üsna algajaid pesapoegi. Koonduse kava koostajal on siin vajalik luua säärane tegevus, et kõik võtaksid sellest osa ega tunneks end pealtvaatajatena. Ei tohi unustada seda, et nooremad poisid süüvad palju kiiremini, võtavad hoogu ja tuld palju lihtsamaist asjust, kui see on neile serveeritud nende arusaamise kohaselt.

Salgasüsteemi kui niisugust pesade süsteemina rakendada perele on kaunis raske. Haukapere juures tuleb ikkagi koos terve perega töötada. Eriti mängude juures saab elevust, kui selles tegevuses on suurem hulk.

Näitena, kuidas koonduse kava koostada, juhtum, kus pere koosneb ainult pesapoegadest. Siin on vajalik enam kui kuskil mujal, et katse kava saaks põimitud koonduse kavva nii, et poisid ei märkagi seda. Kõik katse punktid võetakse läbi juttudes — mis poistele muide väga meeldib, mängudes jne. See tähendab, et koondusel antakse poisi mõtetele teatav suund. Poisi lõplik ettevalmistus on pesavana ülesanne. On kasulik, et haugas poisse eksamil ise ette ei valmista. Ta õpetab välja pesavanad nii, et need on suutelised andma edasi omad tarkused pesakonnale. Selle tõttu jääb koondusel kuiv õppimine ära ja saab poistele pakkuda huvitavust, et nad lausa ootavad järgmist koondust.

Koondus algab vastava tseremooniaga, milliseks ei tarvitse siin kohal ettekirjutust anda. Päris hea on alata koondust

vaikushetkega, kusjuures poisid seisavad ringis pesade järjekorras, pesavana esimene ja abi viimane. Vaikushetkel keskendub poiste tähelepanu. Vaikushetkele järgneb korralduste teatavaks tegemine ja käskkirja ettelugemine. Haugas annab käskluse, millise täitmise viib poisid mõne sammu võrra tagasi, avardub ring ülevaatus teostamiseks. Selle ärajätmine ainuke kordki avaldab halba mõju poiste korralikkusele. Seepärast ikka ja alati kontrollida sõrmeküüsi, kõrvu, nõopide kinniolekut jne.

Järgnevas töö- ja arutluste osas tuleb juttu põimida mõni noorhauka komme või midagi muud sellelaadset katsekavast. Jutu lõpuks jõuab haugas ka välja kombe sõnastusele, nii nagu see on fikseeritud põhimääruses. Nüüd haugas õpetab poistele veel noorkotkalikke tarkusi, oskusi jne. Nii kujuneb pesapoegade koondus järgmiseks:

1. Avamine.
2. Korraldused (käskkiri).
3. Ülevaatus.
4. Töö ja arutlusi:

Jutt (mis viib järelduseni, et noorhaugas puhastab oma hambaid ega unusta, et hambad on kõhu sõbrad).

Tunnikella tundmaõppimine mängu ja võistlusena. (Kella mudelid on mängijaist eemal. Igal poisil on käes sedel, millele on märgitud mingi kella-

aeg. Ülesandeks on seada kella osutid sedelil märgitud ajaga kooskõlasse.)

5. Laule.

6. Mänge.

7. Arutlusi — kavatsusi (mida teha järgmisel koondusel, lõkkeõhtul, külas-käigul jne.).

8. Koonduse lõpetamine sõpreringis vaikushetkega.

Sooritanud haukapoja järgukatse, saanud peale lubaduse andmist kaelaräti, on poisi esimene küsimus, millal ta saab teise täpi rinnatasku nurgale.

Koondustel, mis peeti enne haukapojakatse sooritamist, juhtis haugas koonduse käiku. Nüüd aga koonduse kavade koostamisel tuleb arvesse võtta seda, et ka poistel lubatakse oma algatusvõimeid näidata. Säärasteks tänuväärt aladeks on mängude korraldamine ja juttude vestmine. Sedapuhku on poiste ülesandeks otsida, seletada, juhatada. Ning peab ütleva, et poisid tulevad selle ülesandega üsna hästi toime.

Haukapoegade koonduse kava kujuneb sellega järgmiseks:

1. Koonduse avamine.

2. Ülevaatus.

3. Rivi ja võimlemisharjutus (PM § 200 p. 2).

4. Laule.

5. Mänge (milliseid juhib eelmisel koondusel määratud haukapoeg).

6. Jutt (jutustab eelmisel koondusel määratud haukapoeg).

7. Arutlusi ja kavatsusi.

8. Koonduse lõpetamine.

Koonduse normaalne kestus on poolteist tundi.

Seejuures peab meeles pidama, et haukaperede koondused ei tohi olla alati sellelaadilised, vaid tulevased koondused peavad vahelduma jalutuskäikude, luuremängude, lõkkeõhtute ja teiste taolistete ettevõtetega. Säärasel juhul ei tunne poisid kunagi igavust, ja kui juht suudab alati pakkuda midagi uut, pole karta, et väikesed poisid jätkaksid koondusele tulemata.

Loomade jälgimisest.

A. Kivisikk.

Jälgimine nõuab meilt üksikute meelte (nägemis-, kuulmismeele) teravust ja täp-

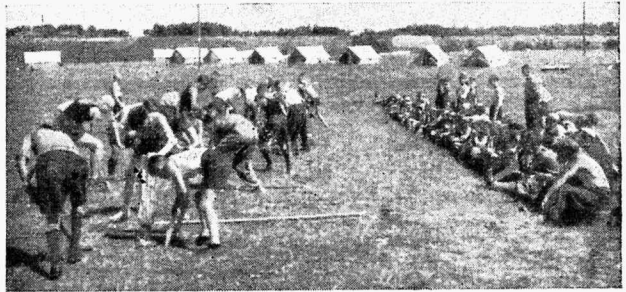

Noorkotkad ja Soome partiopojad skautide suurlaagris.

sust. Seda saavutame ainult järjekindla harjutamise teel. Meid ümbritsev loodus annab selleks igal sammul rohkesti võimalusi. Peame ainult mõistma seda kõike tähele panna.

Jälgimise tulemused olenevad peagu alati meie tähelepanu võimest ja sellest, kui kaua me tähelepanu suudame koondata. Peale intensiivse meeltetegevuse nõuab jälgimine meilt veel tugevat taht.

Jälgimissaladuste taipamiseks peame pöörama erilist tähelepanu nende loomade toimingutele, kelle olemasolu on tingitud sellest, kuivõrd hästi nad suudavad saagile läheneda ja seda tabada. Me peame tarvitama samu võtteid kui tahtes kedagi (ka inimest) jälgida või kellelegi märkamatuks läheneda. Tahame aga jälgijate eest jääda tähelepanematuks või koguni põgeneda, peame tundma nende loomade eluviise, põgenemist, kelle olemasolu on tingitud sellest, kuivõrd hästi nad suudavad end varjata või põgeneda.

Pilte võistlejate laagrist.
Keeduvõistlus algab.

Igapäevastest tähelepanekuist teame, et kass suudab peagu alati tabada hiire, kuna koeral see sageli ebaõnnestub, kuigi ta tungib hiirele isegi maa alla järele. Huvitavana näib, et koer ei suuda jänest tabada, kuigi ta jänsest võib märksa kiiremini joosta. Ilves aga läheb jänesele vaevalt 10—15 m järele ja harva pääseb jänese minema. Samuti katsuge käega kala kinni võtta, kuigi väike liivatrull sageli ninaga vastu kätt tuleb. Saarmas aga piitab päevaga 7—8 kg kalu. Olete näinud, kuidas rabapistrik pääsukese, meie kiireima linnu lennust tabab?

Nagu tähendatud, eduka jälgimise eelduseks on hea nägemis- ja kuulmismeele omamine: Need meeled aitavad aga meid ainult siis, kui me neid õieti oskame ja suudame kasutada. Näiteks suvel põldudel ja karjamaadel kõndides hüppab jännes alles siis üles ja pistab jooksu, kui oleme talle peale astumas. Imestame siis tõsiselt, et me teda varem ei näinud, kuigi ta magas ainult väikese mätta ääres. Ka laanepüütle pääsete metsas alati juurde, aga näete teda alles siis, kui ta lendu tõuseb, kuigi ta oli täiesti lagedal oksal. Siiski, kaitsevärvi suhtes ollakse juba üsna teadlikud.

Hoopis raskem on aga lindude ja loomade häält tunda, see nõuab pikemaajalisi tähelepanekuid ja head mälu häälte suhtes. Kevadehommikul kuuleb õppinud kõrv kümneid ja kümneid laulikuid, kui sel ajal võhiku arvates ümbrus päris vaiksena näib. Nägemis- ja kuulmismeelet sel alal arendame otse uskumatult pidevate harjutuste teel.

Laulvale metsisele võib lagedat mööda juurde minna, kusjuures ei tarvitse vältida okste praginat, sest kord laulu kestel pigistab metsis mõneks sekundiks ka silmad kinni ja siis ei näe ega kuule ta midagi. Siis võib tema lähedal isegi püssi paugutada. Peate aga teadma, millal täp-

selt see aeg on. Sellest järeldus: jälgimisel peame teadma põhjalikult jälgitava eluviise.

Jälgimisel omavad suure tähtsuse liigutused. Vähimgi järsk liigutus põhjustab jälgitava põgenemise. Aeglaselt võite liigutada end üsna rohkesti, ilma et loom või lind seda märkaks.

Sageli jälgimisel nii kaitsevärvi kui ka liigutuste nõudeid eeskujulikult täites põgeneb ometi jälgitav momendil, millal seda üldse arvata ei või. Veel rohkem sünnib põgenemine momendil, millal me looma silmame. Oleme unustanud jälgimisel enese silmad. Räägitakse kurjadest, rõõmsatest, kurbadest jne. silmadest. Vaadake kord koerale silma hea, meelitava pilguga ja siis kurja pilguga, seejuures sõnagi rääkimata. Koer tunneb meie meeoleolu me silmadest. Ei suuda ka meie metsade suurem murdja hunt inimesele silma vaadata. Kas olete rästikule silma vaadanud? Tema ei keera silmi ära ja tema vaade põhjustab ka inimeses teatud hirmutunde, rääkimata konnast ja hiirest, kes kaotavad rästiku vaate puhul (liikumise-) põgenemisvõime.

Jälgimisel ei tohi jälgitavale silma vaadata, vaid meie vaate teravuspunkt olgu suunatud loomast mööda. Samuti on ka inimese nägu peagu alati heledamatooniline ümbrusest ja äraandjaks võib me nägu eriti siis saada, kui me vastu valgust liigume jälgimisel.

Kui me nüüd tegelikule jälgimisele asume, siis tuleb meil kokku puutuda kohe jälgimise põhiseadusega, peanõudega: ära rutt! Koeral ebaõnnestub hiire tabamine just seepärast, et nagu ta vaevalt hiirt märkab, nii kargab ta kohe selle kinnivõtmiseks, kass aga „kannatab“ niikaua, kui hüppamine tagajärgi annab. Karjakoer jänest taga ajades paneb kohe viimase kiiruse peale ja mõnesaja meetri järele hakkab ta lõõtsutama, ning kui jä-

nes esimesi „vemp“ viskab, kaotab ta jäljed käest. Õppinud jahikoer ajab aga eriliselt ruttamata jänest tundide viisi taga, aga ega ta teda siiski kätte saa. Väike verejanuline lahits jälgib jänest väga aeglaselt ja külmavereliselt, ruttamata ka siis, kui ta ohvrit näeb. Nii tundide viisi jälgides tabab ta ohvri. Jänese „närvid ütlevad üles“ ja ta kaotab põgenemisvõime. Jälgimine sarnaneb täielikult malemänguga. Algajad mängivad kõik hakkavad varsti ruttama ja siis ongi kaotus käes. Põhjus on selles, et aju väsib ruttu ära ja ei suuda enam oma käike ja käigu tagajärgi ette vaadata, rääkimata vastase võimalikkudest käikudest. Algajatel laskjatel on sama häda, esifnased lasud lähevad hästi, aga pärast...!? Jällegi järgneb tugevale pingutusele kiirelt väsimus, silm ei seleta kontuure enam küllalt selgelt ja siis katkeb ka kannatus ja sageli pigistatakse enne lasumomenti veel silmi kinni. Võime ajaliselt kaua jälgida saame jälle ainult pideva harjutuse teel, kui kogu aja oleme teadlikud nõudes ära rutt!

Enne kui korraldada poistega jälgimänge väljas maastikul, tuleb vastavald mängida ruumis korraldada, et poisid oleksid teadlikud nõudest: ära rutt!

Väga sobiv mäng selleks on „Nk. Mängude käsiraamat“ I osa mäng nr. 39 (lk. 66). Nimetatud mängu läbiviimisel tuleb nõuda aga täielikku kõnelemiskeeldu. Esmaordselt nim. mängu mängides on eseme leidmine paljudele sageli üle jõu käiv, kui esemele on leitud õnnelik peidukoht. Mängu korraldaja jälgigu kogu aeg hooliga otsijaid ja talle selgub mitteleidjate vale otsimisviis, need tahavad kogu ruumi korraga näha ja ei näe seepärast mitte midagi. Samuti otsivad nad ka mõnda kohta, kus nende arvates asi peaks olema, ühe põhjaliku otsimise asemel kümme korda pealiskaudselt. Algul on hea keelata ka igasugune esemete liigutamine. Hiljem võib seda lubada, aga siis saab seda väga hästi ära kasutada tähelepanu kõrvalejuhtimiseks õigest eseme peidukohast.

Maastikul korraldatavate jälgimängude puhul olgu aega küllaldaselt, et jälgimine oleks põhjalik. Hiljem võib korraldada vahetevahel kiireid jälgimisi, et jälgijad õpiksid antud olukorraga kiiresti kohanema. Sellisel kiirjälgimisel tuleb kokkulepitud signaalide abil teatada, millal pool, kolmveerand jne. ajast läbi on, et jälgijad õpiksid ka antud aega tarvitama ja ei hakka jälle mõttetult ruttama.

Mõtteid ühenduses põhimääruste muutmisega.

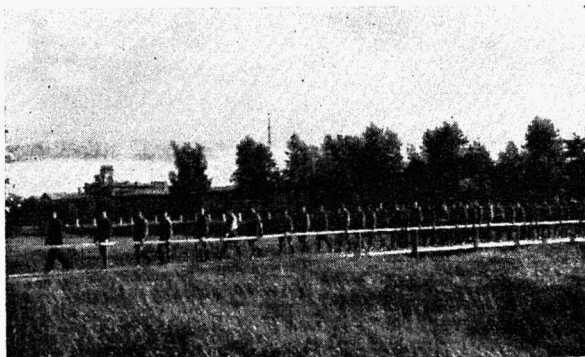
Töö NK. organisatsioonis peab võimaldama vastavalt igale arenemisjärgule noorte energia ja tegevusiha rakendust aladel, ulatuses ja piirides, millesse koolitöö paratamatult ei küüni või milliste iseloomujoonte arendamine jääks kogunisti ära või puudulikuks koolitöös.

Sellepärast edaspidi algkooli kavasse kuuluva aine läbitöötamine jäägu tervenisti ja jagamatult õpetajate (s. t. kooli) ülesandeks. Pealegi praegusel korral, mil enamik noorkotkaste juhte kuulub õpetajate perre, kujuneb olukord selliseks, et õpetaja-noorkotkastejuht käsitleb samu aineid tunnis ja noorkotkaste koondusel. Selline järeltöö pole aga huvitav ei juhile endale ega ka mitte poistele.

Ei pea paika ka väide, nagu käsitletak rühmade koondustel ainet elulähedasemalt. Kui ei suuda õpetaja klassis nõutavalt seisukohalt läheneda ainele, seda vähem siis organisatsioonis.

Koolitöö ajal jääb õpilastel niikuinii vähe aega ühiselt ja iseseisvalt töötamiseks: suur osa ei ööbi internaadis, vaid lahkub koolitöö lõppedes, teed on sügisel porised, talvel tuisanud, ilmad vahel külmad, ööd pikad, — see kõik takistab vaba aja ühiselt kasutamist. Tuleks piirduda hädavajalikumaga.

Sellepärast tuleksid kavast välja jätta Põhimääruste § 202. p. 7. peatükki kodumaa ajaloo, p. 8. kodumaa maakonnad, jõed, järved...; § 204. p. 8. mõõta geomeetrist pikkust, kõrgust, laiust... p. 13. tunda 5 kodumaa metslooma, 10 kodu-

Noorkotkad saabuvad Haapsallu, et külastada skautide suurlaagrit.

maa puud ...; 207. p. 1. Vabariigi põhi-seadus, p. 2. Eesti ajalugu algkooli kava ulatuses, p. 10. tunda 10 kodumaa metslooma, 10 lindu, 10 kala ...

Noorte Kotkaste Põhimääruste kohaselt võivad poisid haukaperre astuda 8. eluaastast alates, s. o. sunduslikku algkooli astumisega, noorkotkaste rühma aga 12. eluaastast. Seega tuleb praeguse korralduse kohaselt poisil haukaperes töötada 4 aastat. Kavakohast tööd haukaperes aga on ette nähtud pesapojana 2 kuud ja haukajana 5 kuud. Oletades, et selle Põhimäärustes ettenähtud tööga tullakse toime kahe õppeaasta vältel, jääks vahepeale lünk, mille jooksul puuduks kavakohane töö, mis halvavalt võib

mõjustada organisatsiooni arengut. Siin üks kahest, kas tuleks leida uusi eale vastavaid tööülesandeid noorhaugaste perele või hakata haukaperre uute liikmete vastuvõtmist 10. eluaastast alates. Võib-olla olekski viimane moodus vastuvõetav. Kahel esimesel õppeaastal piisab kooliigi tööst. Üha enam hakatakse koolis rõhutada kasvatusliku momendi tähtsust ja sellele enam tähelepanu omistama, nii et ei olegi neil aastail vajadust eriorganisatsiooni järele, milles töötamiseks puuduvad poistel selles eas vajalikud eeldusedki. Tuleks jätta lapsele vaba aega omaette oma elu elamiseks ja mängimiseks, mille eest kool juba niikuinii hoolitseb nendele seda võimaldades.

M. K.

KILDE PÄRNU MALEVA TEGEVUSEST.

23. jaan. toimus „Endla“ teatri saalis noorkotkaste ja Kodutütarde Ringkonna ühine pidu, kus muusikaõpetaja H. Meri juhatusel mängis okariiniorkester ja laulis kodutütarde laulukoor. Noorkotkaste poolt oli korraldatud lõkketuli. Veel kanti ette kodutütarde ja noorkotkaste poolt O. Lutsu „Ülemiste vanake“.

4. veebruaril jätkas tegevust maleva salgajuhtide kool, millest võttis osa 33 noort. Pühapäeval, 7. veebr. algas maleva staabis KL. maleva korraldusel suusakursus, millest võtab osa salgajuhtide kool ja noori ülemalevalises ulatuses.

6. veebruaril pidas merirühm „Viiking“ oma 4. aastapäeva piduliku koondusega ja

omavahelise koosviibimisega. 7. skp. toimus rühma suurnõupidamine, kus esines merikaitseliidu rühma pealik Joh. Tarmula referaadiga merinoorkotklusest. Rühmal on kavatsus chitada käesoleval kevadel uus paat, purjejaht, millise eeltööd on juba käimas.

VÕRU NOORED AUSTASID VABADUSRISTI-KAVALERE.

NK. Võru linna malevkonnd ühes kodutütardega korraldas pühapäeval 7. veebruaril Ühisgümnaasiumis piduliku koonduse, kus austati Vabadusristi-kavalere ja noored andsid pühaliku tötutuse. Kodutütarde pühaliku tötutuse võttis vastu kodutütarde peavanem prl. S. Pruuden ja noorkotkastelt maleva vanem koolinõu-

nik J. Luur. Seejärel pisike noorkotkas ja kodutütar kinnitasid igale Vabadusristi-kavalerile rinda noorkotka märgi. Vabadusristi-kavaleridest pöördus noorte poole 7. rüü. ülem kol. Pajusoo ja maleva pealik major J. Heljuste. Pidulik koondus lõppes ühislauluga „Eesti lipp“.

Koondusele järgnes kodutütarde piduõhtu, millest samuti palju külalisi osa võttis.

NOORTE PUHKPILLIORKESTER VÖRRU.

NK. Võru maleva staap organiseeris möödunud aasta sügisel Võrru noorkotkastest 30-liikmelise puhkpilliorkestri tuntud muusikamehe kapellmeisteri Ed. Tamme juhatusel. Noorte orkester on lühikese ajaga teinud tüseda töö, esinedes juba Vabaduspäeval paraadil.

MALEVKONDADE JUHID NÕUPIDAMISEL VÖRUS.

Noorte Kotkaste Võru maleva staap korraldas 6. veebruaril s. a. Võrus malevkondate vanemate, pealikute ja nende abide koosoleku. Koosoleku eesmärgiks oli anda informatsiooni malevkondate staapidele ja võtta mõningates küsimustes üldine seisukoht. Kokkutulekust võttis osa 21 vanemat juhti. Aruandega möödunud aasta tegevusest esines instruktor E. Omri. Mõttevahetuse osas avaldati arvamist, et tuleks leida tegevusalasid, millistega kõita poisse noorkotkaste organisatsiooni peale algkoolist lahkumist. Maleva võistluslaager otsustati korraldada juuniku lõpus. Suvel kavatakse korraldada matku kodumaa põhjarannikule. Koosolekul puudutati ka organisatsiooni ainelise külje küsimust. Suurt kulu nõuab telkide muretsemine, millest loodetakse üle saada, kuna Kaitse-

liidu maleva ja NK. Vanematepere ühiselt korraldab loterii, korjanduse ja loterii-allegri, mille sissetulek läheks noorte heaks.

N. K. VASTSE-ROOSA RÜHMA RAHVUSLIK NÄDAL.

Võru maleva Vastse-Roosa rühma noorkotkad korraldasid 9.—14. veebruarini Vastse-Roosa algkoolis rahvusliku nädala. Kava oli koostatud järgmiselt: 9. veebr. — „Eesti rahvuslikust vaimulaadist“, refereeris kp. E. Kõivupuu; 10. veebr. — „Eesti rahvuslipp“, kodutütar H. Pettai; 11. veebr. — „Eesti rahvuslikest ideaalidest“, kp. A. Visla; 12. veebr. — „Noorte osa rahvuslikus töös“, kp. K. Kuus; 13. veebr. — „Rahvuslikke aateluuletajaid“, kodutütar A. Puusepp; 14. veebr. — „Eestlase Eesti nimi“, pr. A. Visla. Vastse-Roosa noorkotkaste ilus algatus väärib tõsist tähelepanu. Vastse-Roosa rühma juhhib koolijuhataja A. Pettai.

PEASTAABI KINGITUS NOORTELE.

Eeloleva Vabariigi aastapäeva puhul N.K. Peastaap kingib igale noorkotkale: 1) Lõkkevestluste seeria nr. 3 — „Agu kirjad“ ja 2) võimlemisharjutuste tabeli „Noorkotka kodune võimlemine“.

Peastaap saadab tähendatud brošüürid malevate staapidele, kust need kohe edasi saadetakse noorte üksustele, et võimalduks noortele kingitusi üle anda Vabariigi aastapäeva puhul korraldatud aktusel või pidulikud koondustel.

TOIMETUSELT.

Toimetus palub saata lõkkevestluse osas avaldamiseks huvitavamaid väljavõtteid tegevusraamatutest.

Väljaandja: NK. Peastaap. Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukogu: kol.-lt. P. Asmus, prof. E. Ein, rektor J. Kõpp, koolinõunik J. Lang, dir. V. Neggo, prof. A. Piip ja kol. A. Traksmaa.

Toimetus: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid V. Hiir (tegevtoimetaja), R. Lahi, K. Liping, A. Ohaka ja E. Tarn.

Toimetus-talitus: Tartus, Võidu 10, tuba 16, tel. 17-44.

Tellimishind: aastas kr. 1.50, 6 k. — kr. 0.80, 3 k. — kr. 0.40. Üsiknumber 15 senti. Ajakiri ilmub 12 korda aastas.